

PRIESKUM DOSPELEJ POPULÁCIE SR (APS)

GEM 2011

(vybrané výsledky prieskumu)

Záverečná správa z prieskumu



Realizátor prieskumu:
IPSOS Tambor, s.r.o.

Marec 2011

ÚVOD

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania ako partner národného koordinátora projektu GEM pre Slovensko, ktorým je Fakulta managementu Univerzity Komenského v Bratislave, uskutočnila v marci 2011 realizáciu jednej z aktivít projektu GEM: Prieskum dospeljej populácie (APS). Projekt GEM (Global Entrepreneurship Monitor - Globálny monitoring podnikania) je globálna iniciatíva, momentálne prebiehajúca v 59 krajinách sveta, zameraná na prieskum postojov spoločnosti k podnikaniu. Prieskum APS je jedným z komponentov projektu GEM a jeho cieľom je definovanie vzťahov medzi podnikaním a rozvojom príslušnej krajiny na podklade správania sa jednotlivca v podnikateľskom procese. Výsledné údaje sú porovnávané s ostatnými krajinami podľa harmonizovanej metodiky projektu GEM. Zámerom je realizovať tento prieskum opakovane na ročnej báze, tak aby bolo možné zabezpečiť kontinuitu vyhodnocovania údajov, overenie výsledkov a sledovanie trendov v populácii.

Prieskum zabezpečovala spoločnosť IPSOS Tambor, s.r.o. formou telefonických interview. Bol použitý štandardný dotazník spracovaný GEM konzorciom (globálny koordinátor projektu GEM) pre rok 2011. V súlade s metodikou GEM sa prieskum realizoval na reprezentatívnej vzorke 2 000 respondentov (predstavitel'ov dospeljej populácie) žijúcich na území Slovenskej republiky..

Otázky dotazníka boli rozdelené do nasledujúcich blokov:

Úvod

Blok 1: Otázky zamerané na vznikajúcich podnikateľov

Blok 2: Otázky zamerané na vlastníkov–manažérov

Blok 3: Otázky zamerané na potenciálnych podnikateľov a tých, ktorí prerušili podnikanie.

Blok 4: Otázky zamerané na neformálnych investorov

Blok 5: Otázky zamerané na intrapreneurship a , inovácie

Demografia: Otázky zamerané na demografiu.

Okrem základných otázok, na ktoré bola dopytovaná celá vzorka, obsahujú niektoré bloky špeciálne témy. Ide o bloky 1, 2 a 5, v ktorých sú zahrnuté otázky špeciálnej témy

definovanej GEM konzorciom pre rok 2011, ktorou je „Intrapreneurship“ (podpora podnikateľského správania sa zamestnancov). Súčasťou bloku 5 je aj voliteľný modul “Inovácie” s otázkami o tom, ako vnímajú inovácie jednotlivci, jednak ako spotrebitelia a jednak ako zamestnanci. V záverečnom module Demografia sa na celej vzorke zisťovali základné demografické údaje (napr. pohlavie, vek, počet členov v domácnosti, mesačný príjem v domácnosti, bydlisko a pod.).

Správa obsahuje základné vyhodnotenie vybraných otázok prieskumu, tak ako bol realizovaný spoločnosťou IPSOS Tambor, s.r.o., formou frekvenčných tabuliek a grafov. Výsledky jednotlivých odpovedí sa môžu mierne líšiť od výsledkov projektu GEM, zverejnených na globálnej úrovni, ktoré sú v zmysle metodiky GEM prevažované.

Vyhodnotenie otázok prieskumu

1. Otázka Oi1. Poznáte osobne niekoho, kto začal podnikat' v posledných 2 rokoch?

Takmer polovica (47,5 %) opýtaných respondentov v prieskume deklarovala, že osobne poznajú niekoho, kto začal podnikat' v posledných 2 rokoch. Naopak, viac ako polovica (51,0 %) respondentov zapojených v prieskume uviedla, že nepoznajú osobne nikoho, kto začal podnikat' v posledných 2 rokoch.

Tabuľka č.1: Oi1. Poznáte osobne niekoho, kto začal podnikat' v posledných 2 rokoch?

	Frequency	Percent
Áno	949	47,5
Nie	1021	51
Neviem	30	1,5
Total	2000	100,0

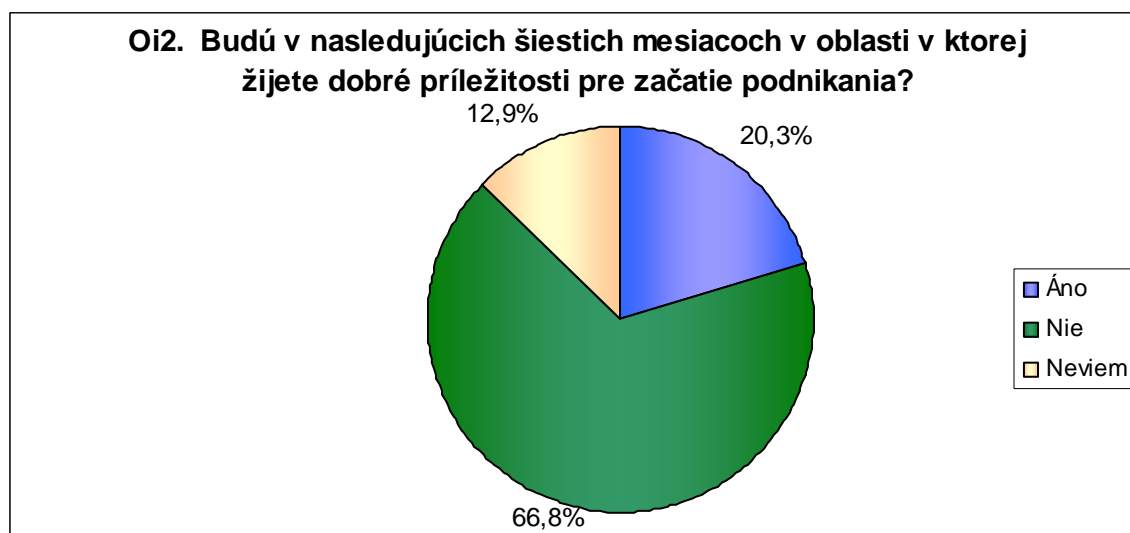


2. Oi2. Budú v nasledujúcich šiestich mesiacoch v oblasti v ktorej žijete dobré príležitosti pre začatie podnikania?

Viac ako jedna pätina (20,3 %) respondentov si myslí, že v oblasti v ktorej žijú budú v nasledovných šiestich mesiacoch dobré príležitosti pre začatie podnikania. Viac ako dve tretiny respondentov (66,9 %) naopak zastávajú názor, že v oblasti v ktorej žijú nebudú v nasledovných šiestich mesiacoch dobré príležitosti pre začatie podnikania. 12,9 % oslovených respondentov nevedelo na uvedenú otázku odpovedať.

Tabuľka č.2: Oi2. Budú v nasledujúcich šiestich mesiacoch v oblasti v ktorej žijete dobré príležitosti pre začatie podnikania?

	Frequency	Percent
Áno	406	20,3
Nie	1337	66,9
Neviem	257	12,9
Total	2000	100,0



3. Oi3. Máte vedomosti, zručnosti a skúsenosti potrebné pre začatie nového podnikania?

Viac ako polovica (51,8 %) respondentov sa v prieskume vyjadrila, že disponujú dostatočnými vedomosťami, zručnosťami a skúsenosťami pre začatie nového podnikania. Naopak, 46,1 % respondentov si myslí, že nemajú dostatočné vedomosti, zručnosti a skúsenosti potrebné pre začatie nového podnikania. Na otázku nevedelo odpovedať 2,1 % respondentov.

Tabuľka č.3: Oi3. Máte vedomosti, zručnosti a skúsenosti potrebné pre začatie nového podnikania?

	Frequency	Percent
Áno	1037	51,8
Nie	921	46,1
Neviem	42	2,1
Total	2000	100,0

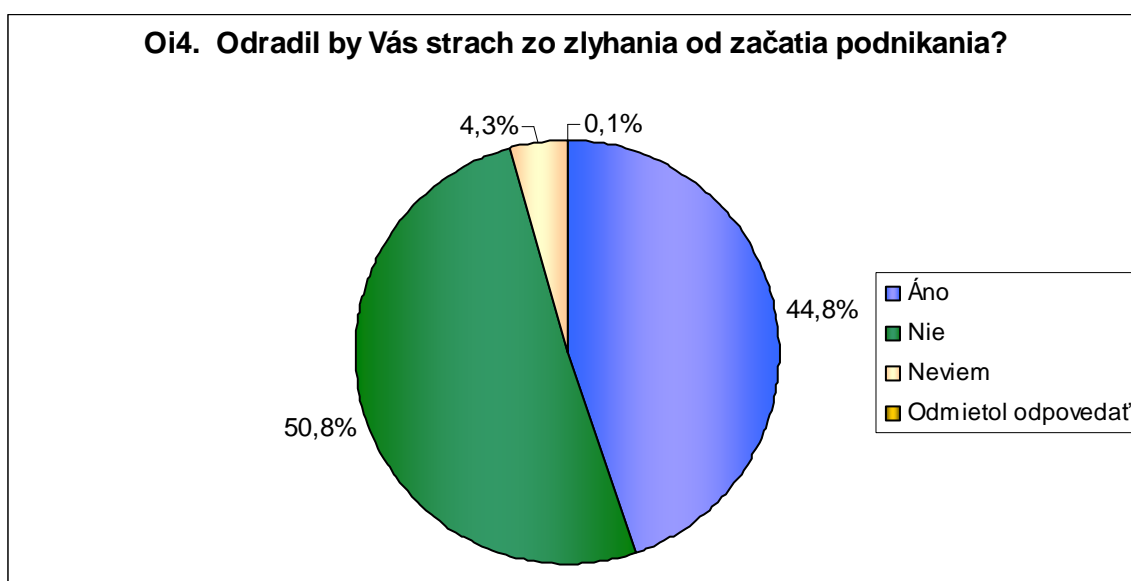


4. Oi4. Odradil by Vás strach zo zlyhania od začatia podnikania?

44,8 % respondentov sa v prieskume vyjadrilo, že by ich strach zo zlyhania odradil od začatia podnikania. Viac ako polovica (50,8 %) oslovených respondentov deklarovala, že strach zo zlyhania by neovplyvňoval ich zámer začať podnikat'. Viac ako 4 % respondentov na uvedenú otázku odpovedať nevedelo.

Tabuľka č.4: Oi4. Odradil by Vás strach zo zlyhania od začatia podnikania?

	Frequency	Percent
Áno	895	44,8
Nie	1018	50,9
Neviem	86	4,3
Odmietol odpovedať	1	0,1
Total	2000	100,0

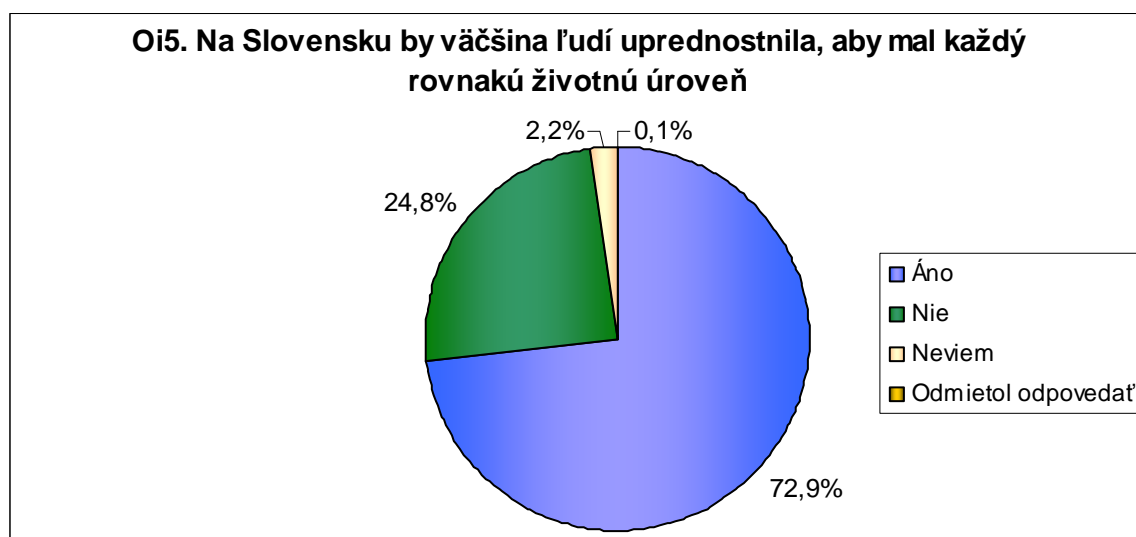


5. Oi5. Na Slovensku by väčšina ľudí uprednostnila, aby mal každý rovnakú životnú úroveň

Takmer tri štvrtiny (73,0 %) respondentov súhlasí s názorom, že na Slovensku by väčšina ľudí uprednostnila, aby mal každý rovnakú životnú úroveň. Takmer jedna štvrtina (24,8 %) respondentov si myslí, že na Slovensku by väčšina ľudí neuprednostnila, aby mal každý rovnakú životnú úroveň. 2,2 % dopytovaných respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.5: Oi5. Na Slovensku by väčšina ľudí uprednostnila, ak by mal každý rovnakú životnú úroveň

	Frequency	Percent
Áno	1460	73,0
Nie	495	24,8
Neviem	44	2,2
Odmietol odpovedať	1	0,1
Total	2000	100,0



6. Oi6. Na Slovensku väčšina ľudí považuje začatie nového podnikania za vhodnú voľbu kariéry

Viac ako polovica (51,6 %) respondentov v prieskume deklarovala názor, že na Slovensku väčšina ľudí považuje začatie nového podnikania za vhodnú voľbu kariéry. Naopak, 43,0 % respondentov oslovených v prieskume si myslí, že na Slovensku väčšina ľudí nepovažuje začatie nového podnikania za vhodnú voľbu kariéry. 5,4 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.6: Oi6. Na Slovensku väčšina ľudí považuje začatie nového podnikania za vhodnú voľbu kariéry

	Frequency	Percent
Áno	1034	51,6
Nie	859	43,0
Neviem	107	5,4
Total	2000	100,0



7. Oi7. Na Slovensku sú tí, ktorí boli úspešní pri začatí nového podnikania uznávaní a rešpektovaní

60,6 % dopytovaných respondentov v prieskume vyjadrilo presvedčenie, že na Slovensku sú tí, ktorí boli úspešní pri začatí nového podnikania uznávaní a rešpektovaní. Opačný názor v prieskume vyjadrila jedna tretina respondentov (33,4 %), teda na Slovensku nie sú tí, ktorí boli úspešní pri začatí nového podnikania uznávaní a rešpektovaní. 6,0 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.7: Oi7. Na Slovensku sú tí, ktorí boli úspešní pri začatí nového podnikania uznávaní a rešpektovaní

	Frequency	Percent
Áno	1212	60,6
Nie	667	33,4
Neviem	120	6,0
Odmietol odpovedať	1	0,1
Total	2000	100,0

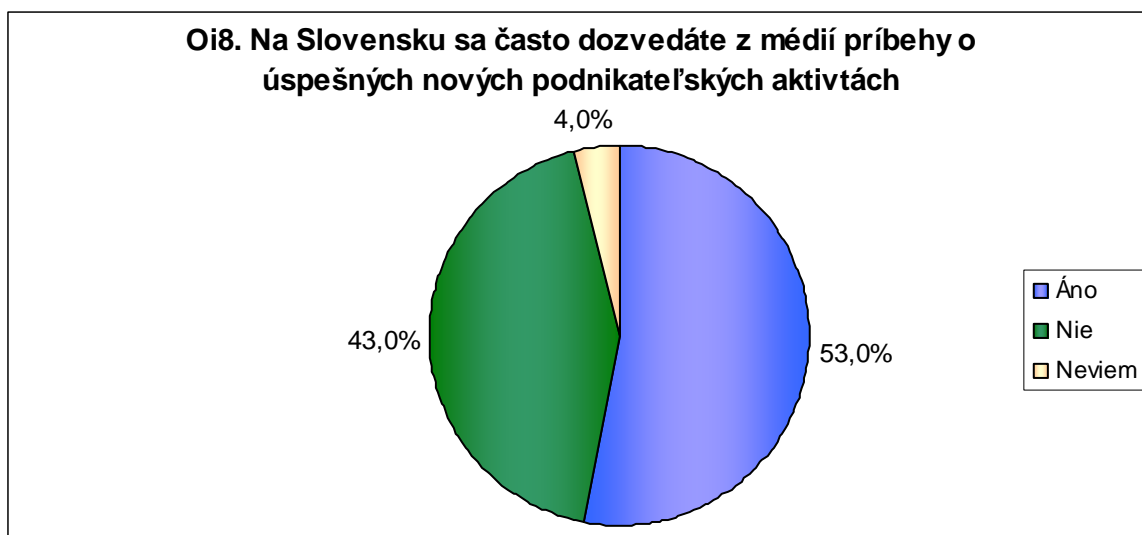


8. Oi8. Na Slovensku sa často dozvedáte z médií príbehy o úspešných nových podnikateľských aktivitách

Viac ako polovica (53,0 %) oslovených respondentov súhlasí s názorom, že na Slovensku sa často dozvedajú z médií príbehy o úspešných nových podnikateľských aktivitách. Opačný názor v prieskume vyjadrilo 43 % respondentov, teda že na Slovensku sa často nedozvedajú z médií príbehy o úspešných nových podnikateľských aktivitách. 4,0 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.8: Oi8. Na Slovensku sa často dozvedáte z médií príbehy o úspešných nových podnikateľských aktivitách

	Frequency	Percent
Áno	1060	53,0
Nie	859	43,0
Neviem	84	4
Total	2000	100,0

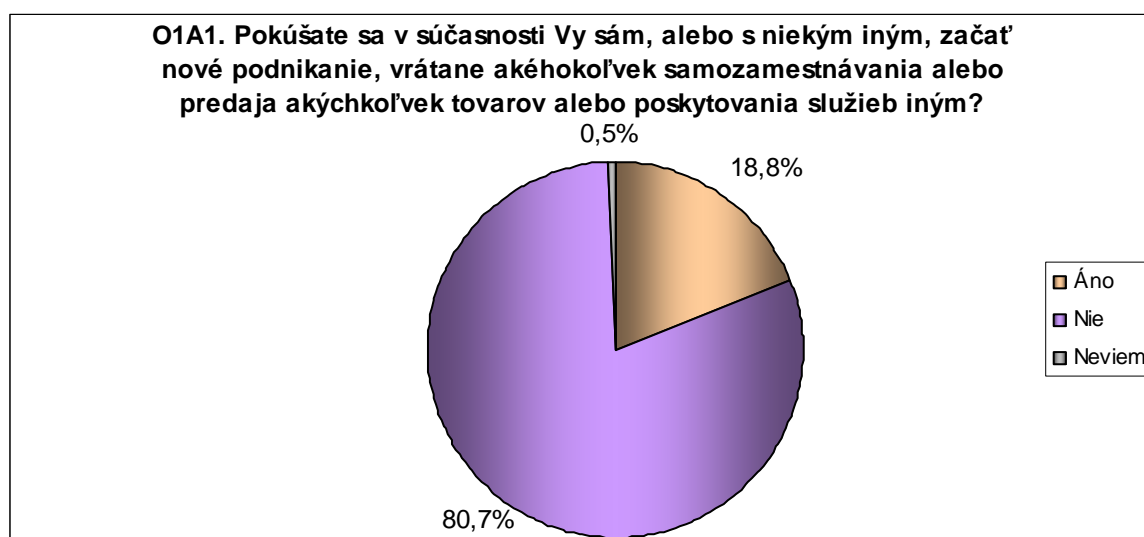


9. O1A1. Pokúšate sa v súčasnosti Vy sám, alebo s niekým iným, začať nové podnikanie, vrátane akéhokoľvek samozamestnávania alebo predaja akýchkoľvek tovarov alebo poskytovania služieb iným?

18,8 % respondentov v prieskume deklarovalo, že sa v súčasnosti pokúšajú sami, alebo s niekým iným začať nové podnikanie, vrátane akéhokoľvek samozamestnávania alebo predaja akýchkoľvek tovarov alebo poskytovania služieb iným. Naopak, opačný názor v prieskume vyjadrilo 80,7 % oslovených respondentov. 0,5 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.9: O1A1. Pokúšate sa v súčasnosti Vy sám, alebo s niekým iným, začať nové podnikanie, vrátane akéhokoľvek samozamestnávania alebo predaja akýchkoľvek tovarov alebo poskytovania služieb iným?

	Frequency	Percent
Áno	375	18,8
Nie	1615	80,7
Neviem	10	0,5
Total	2000	100,0

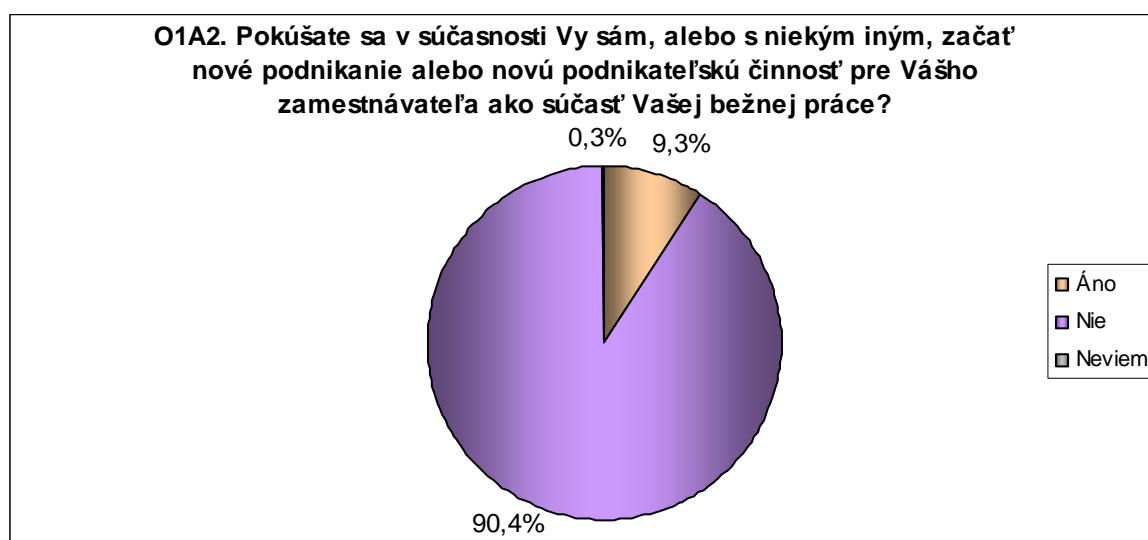


10. O1A2. Pokúšate sa v súčasnosti Vy sám, alebo s niekým iným, začať nové podnikanie alebo novú podnikateľskú činnosť pre Vášho zamestnávateľa ako súčasť Vašej bežnej práce?

Takmer jedna desatina (9,3 %) oslovených respondentov sa pokúša v súčasnosti samostatne, alebo s niekým iným, začať nové podnikanie alebo novú podnikateľskú činnosť pre svojho zamestnávateľa ako súčasť ich bežnej práce. Opačný názor v prieskume vyjadrilo 90,4 % respondentov. 0,3 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.10: O1A2. Pokúšate sa v súčasnosti Vy sám, alebo s niekým iným, začať nové podnikanie alebo novú podnikateľskú činnosť pre Vášho zamestnávateľa ako súčasť Vašej bežnej práce?

	Frequency	Percent
Áno	186	9,3
Nie	1808	90,4
Neviem	6	0,3
Total	2000	100,0



11. O1B. Urobili ste za posledných dvanásť mesiacov niečo, aby ste pomohli začať toto nové podnikanie?

68,3 % respondentov (ktorí odpovedali v otázkach O1A1 alebo O1A2 áno alebo neviem) urobilo za posledných dvanásť mesiacov nejaké kroky, aby mohli začať nové podnikanie. Naopak, 31,3 % oslovených respondentov neurobilo za posledných dvanásť mesiacov žiadne kroky, aby mohli začať nové podnikanie. 0,4 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.11: O1B. Urobili ste za posledných dvanásť mesiacov niečo, aby ste pomohli začať toto nové podnikanie?

	Frequency	Percent
Áno	310	68,3
Nie	142	31,3
Neviem	2	0,4
Total	454	100

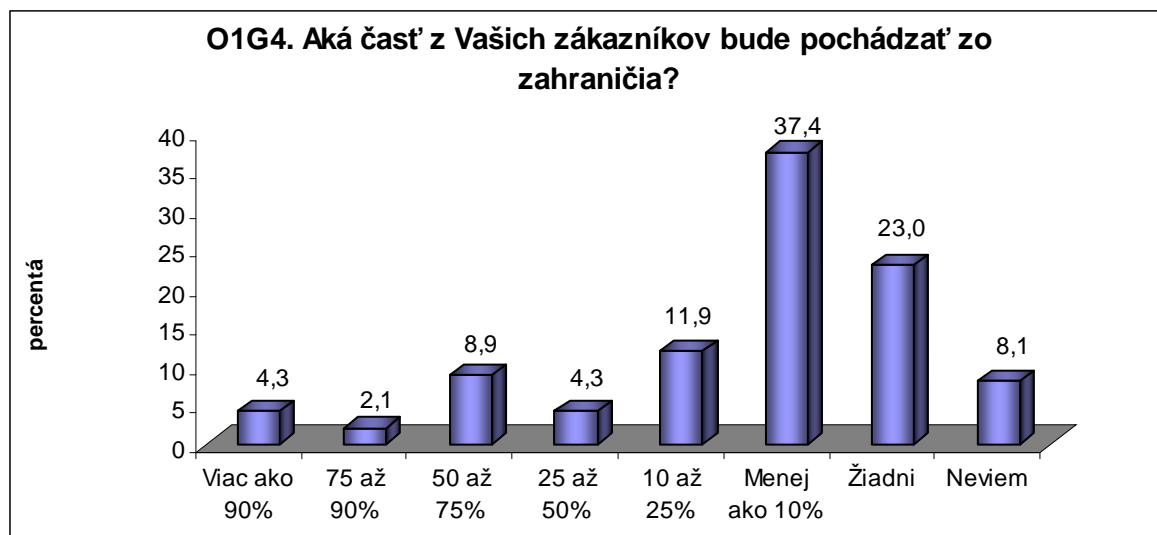


12. O1G4. Aká časť z Vašich zákazníkov bude pochádzať zo zahraničia?

37,4 % respondentov, ktorí sa v súčasnosti pokúšajú podnikáť, budú mať menej ako 10 % zákazníkov pochádzajúcich zo zahraničia. 11,9 % respondentov budú mať viac ako 10 % a menej ako 25 % zákazníkov zo zahraničia. Takmer jedna štvrtina (23,0 %) respondentov sa bude podľa výsledkov prieskumu orientovať iba na domáci trh. 8,1 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.12: O1G4. Aká časť z Vašich zákazníkov bude pochádzať zo zahraničia?

	Frequency	Percent
Viac ako 90%	10	4,3
75 až 90%	5	2,1
50 až 75%	21	8,9
25 až 50%	10	4,3
10 až 25%	28	11,9
Menej ako 10%	88	37,4
Žiadni	54	23,0
Neviem	19	8,1
Total	235	100,0

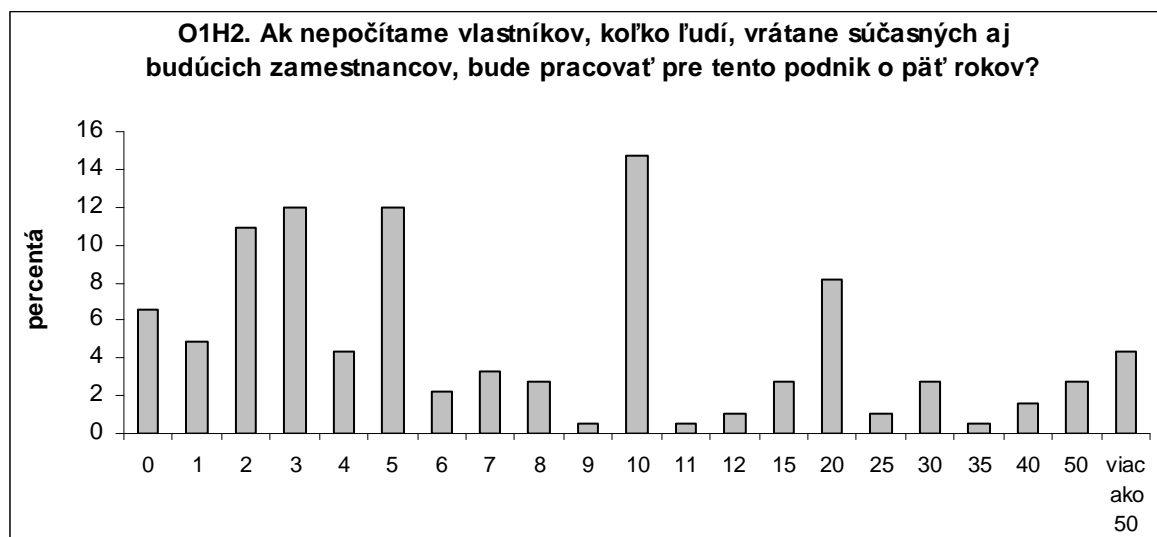


13. O1H2. Ak nepočítame vlastníkov, koľko ľudí, vrátane súčasných aj budúcich zamestnancov, bude pracovať pre tento podnik o päť rokov?

Najčastejšie uvádzanou odpoveďou na otázku, koľko ľudí, vrátane súčasných aj budúcich zamestnancov, bude pracovať pre Váš podnik o päť rokov bola odpoveď 10 zamestnancov (14,8 % respondentov), následne 3 a 5 zamestnancov (zhodne 12 % respondentov) a 20 zamestnancov (8,2 % respondentov).

Tabuľka č.13: O1H2. Ak nepočítame vlastníkov, koľko ľudí, vrátane súčasných aj budúcich zamestnancov, bude pracovať pre tento podnik o päť rokov?

	Frequency	Percent
0	12	6,6
1	9	4,9
2	20	10,9
3	22	12,0
4	8	4,4
5	22	12,0
6	4	2,2
7	6	3,3
8	5	2,7
9	1	0,5
10	27	14,8
11	1	0,5
12	2	1,1
15	5	2,7
20	15	8,2
25	2	1,1
30	5	2,7
35	1	0,5
40	3	1,6
50	5	2,7
viac ako 50	8	4,4
Total	183	100,0



14. O1K1. Rozhodli ste sa vstúpiť do podnikania, aby ste využili podnikateľskú príležitosť, alebo preto, že nemáte lepšie pracovné možnosti?

Takmer jedna tretina respondentov (31,8 %) sa rozhodla vstúpiť do podnikania pretože chcela využiť podnikateľskú príležitosť. Pre 23,6 % respondentov bolo rozhodnutie vstúpiť do podnikania ovplyvnené nedostatkom lepších pracovných možností. 19,3 % respondentov sa rozhodlo vstúpiť do podnikania na základe kombinácie vyššie uvedených odpovedí. 18,9 % respondentov sa rozhodlo vstúpiť do podnikania, nakoľko hľadali lepšie pracovné príležitosti.

Tabuľka č.14: O1K1. Rozhodli ste sa vstúpiť do podnikania, aby ste využili podnikateľskú príležitosť, alebo preto, že nemáte lepšie pracovné možnosti?

	Frequency	Percent
Využil podnikateľskú príležitosť	74	31,8
Žiadne lepšie pracovné možnosti	55	23,6
Kombinácia oboch vyššie uvedených	45	19,3
Má prácu ale hľadá lepšie príležitosti	44	18,9
Iné	15	6,4
Total	233	100,0

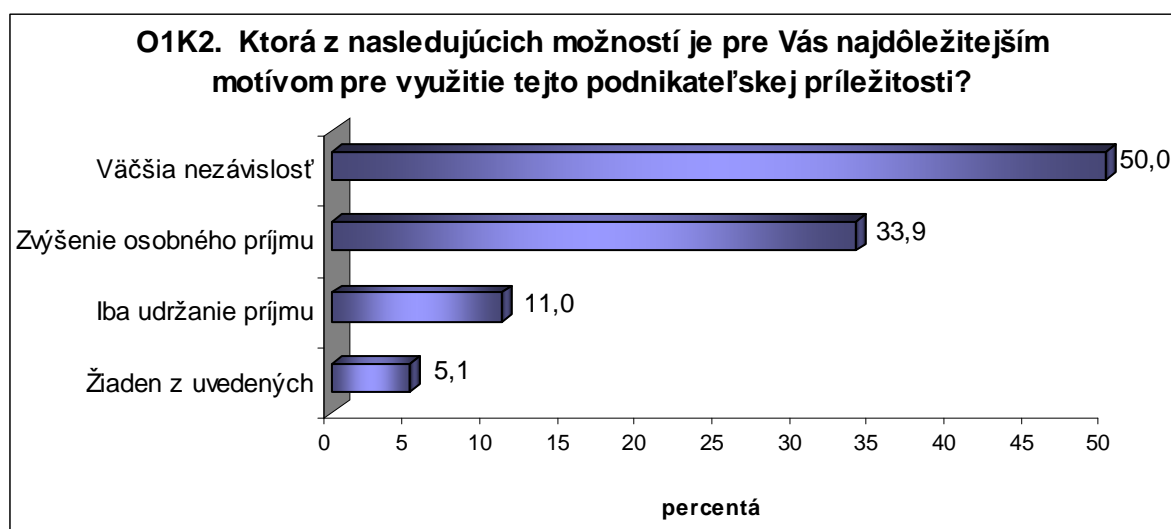


15. O1K2. Ktorá z nasledujúcich možností je pre Vás najdôležitejším motívom pre využitie tejto podnikateľskej príležitosti?

Najdôležitejším motívom pre využitie podnikateľskej príležitosti je pre polovicu respondentov väčšia nezávislosť. Viac ako jedna tretina (33,9 %) respondentov využila podnikateľskú príležitosť za účelom zvýšenia osobného príjmu. Pre 11 % respondentov bolo motívom pre ktorý vstúpili do podnikania udržanie si súčasného príjmu.

Tabuľka č.15: O1K2. Ktorá z nasledujúcich možností je pre Vás najdôležitejším motívom pre využitie tejto podnikateľskej príležitosti?

	Frequency	Percent
Väčšia nezávislosť	59	50,0
Zvýšenie osobného príjmu	40	33,9
Iba udržanie príjmu	13	11,0
Žiaden z uvedených	6	5,1
Total	118	100,0

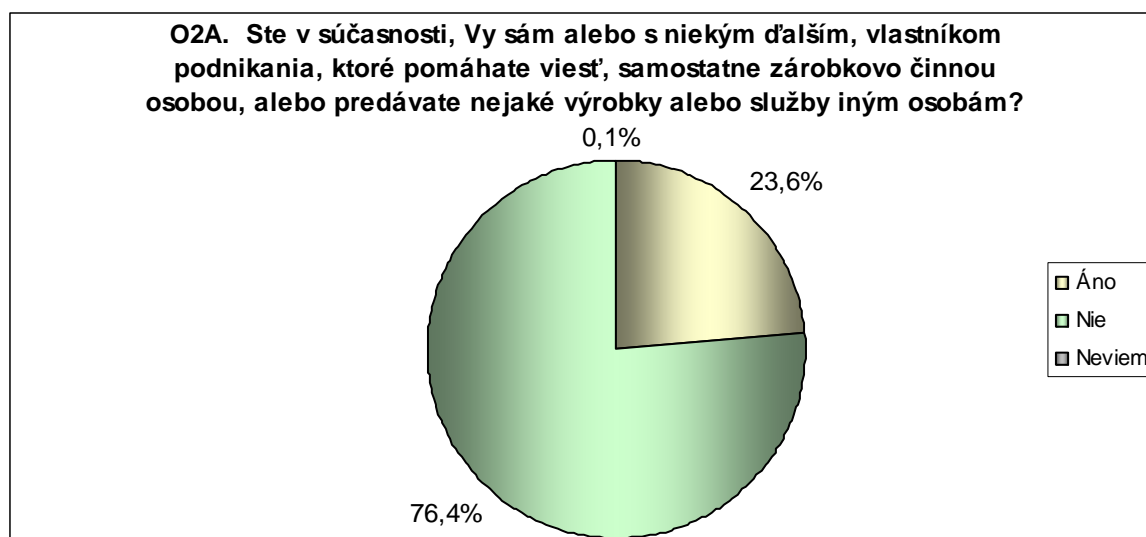


16. O2A. Ste v súčasnosti, Vy sám alebo s niekým ďalším, vlastníkom podnikania, ktoré pomáhate viesť, samostatne zárobkovo činnou osobou, alebo predávate nejaké výrobky alebo služby iným osobám?

Takmer jedna štvrtina (23,6 %) oslovených respondentov sa v prieskume vyjadrila, že v súčasnosti sú sami alebo s niekým ďalším vlastníkom podnikania, ktoré pomáhajú viesť, samostatne zárobkovo činnou osobou, alebo predávajú nejaké výrobky alebo služby iným osobám. Opačný názor v prieskume deklarovalo 76,4 % oslovených respondentov.

Tabuľka č.16: O2A. Ste v súčasnosti, Vy sám alebo s niekým ďalším, vlastníkom podnikania, ktoré pomáhate viesť, samostatne zárobkovo činnou osobou, alebo predávate nejaké výrobky alebo služby iným osobám?

	Frequency	Percent
Áno	471	23,6
Nie	1528	76,4
Neviem	1	0,1
Total	2000	100,0

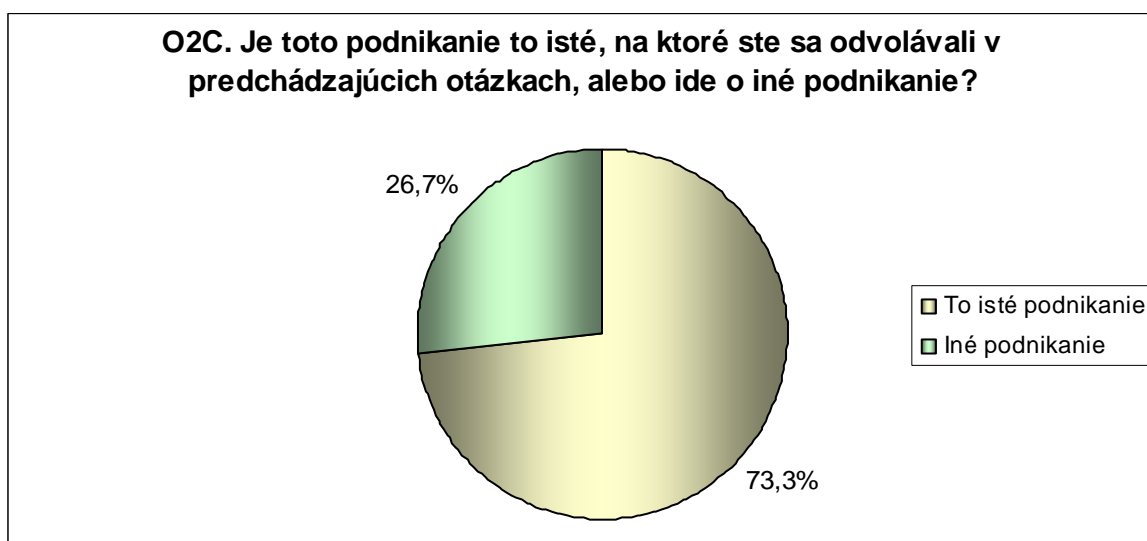


17. O2C. Je toto podnikanie to isté, na ktoré ste sa odvolávali v predchádzajúcich otázkach, alebo ide o iné podnikanie?

73,3 % respondentov uviedlo, že ide o to isté podnikanie na ktoré sa odvolávali v predchádzajúcich otázkach (otázka 1A1 až 1K2). Viac ako jedna štvrtina (26,7 %) respondentov uviedla, že ide o iné podnikanie.

Tabuľka č.17: O2C. Je toto podnikanie to isté, na ktoré ste sa odvolávali v predchádzajúcich otázkach, alebo ide o iné podnikanie?

	Frequency	Percent
To isté podnikanie	118	73,3
Iné podnikanie	43	26,7
Total	161	100,0

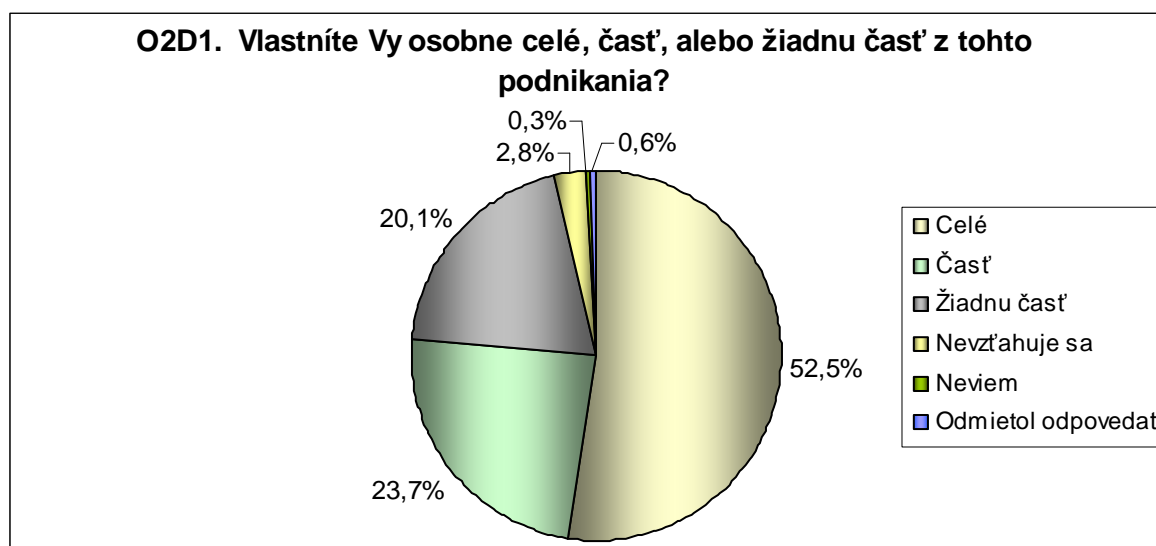


18. O2D1. Vlastníte Vy osobne celé, časť, alebo žiadnu časť z tohto podnikania?

Viac ako polovica oslovených (52,5 %) respondentov deklarovala, že bude vlastníť celú časť tohto podnikania. Takmer jedna štvrtina (23,7 %) respondentov uviedla, že bude vlastníť iba časť z tohto podnikania a viac ako 20,1 % respondentov uviedlo, že nebudú vlastníť žiadnu časť tohto podnikania. Na 2,8 % respondentov sa uvedená otázka nevzťahuje.

Tabuľka č.18: O2D1. Vlastníte Vy osobne celé, časť, alebo žiadnu časť z tohto podnikania?

	Frequency	Percent
Celé	186	52,5
Časť	84	23,7
Žiadnu časť	71	20,1
Nevzťahuje sa	10	2,8
Neviem	1	0,3
Odmietol odpovedať	2	0,6
Total	354	100

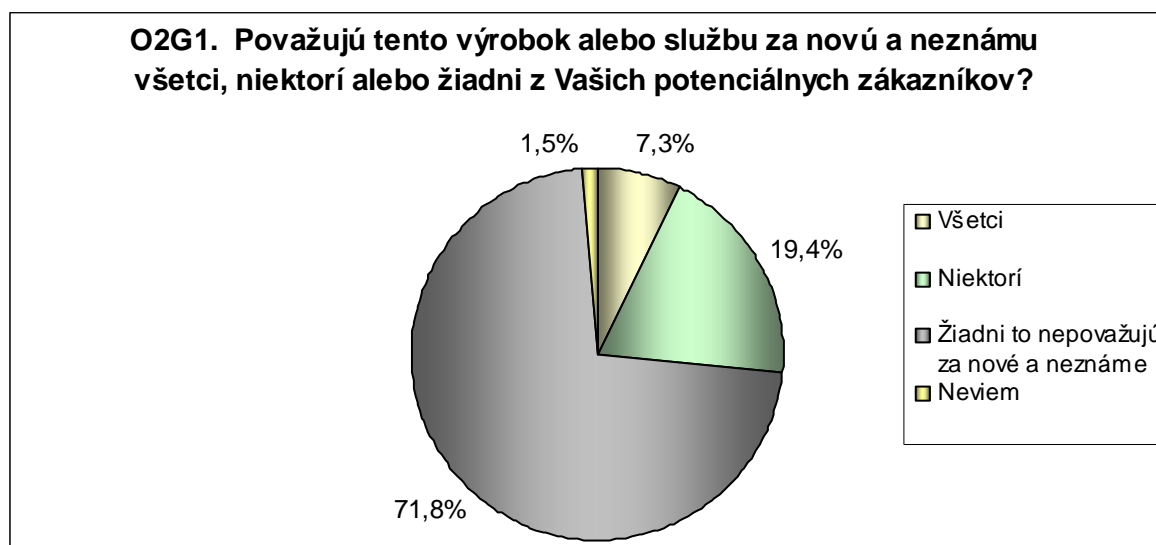


19. O2G1. Považujú tento výrobok alebo službu za novú a neznámu všetci, niektorí alebo žiadni z Vašich potenciálnych zákazníkov?

Na otázku, či považujú všetci, niektorí alebo žiadni z Vašich potenciálnych zákazníkov produkovaný výrobok podnikateľa alebo poskytovanú službu za novú a neznámu, odpovedalo 71,8 % respondentov, že žiadny zákazníci nebudú považovať výrobok alebo poskytovanú službu za novú a neznámu. 19,4 % respondentov uviedlo, že iba niektorí zákazníci budú považovať ich výrobok alebo službu za novú. 7,3 % respondentov uviedlo, že ich výrobok alebo službu budú považovať všetci zákazníci za novú a neznámu.

Tabuľka č.19: O2G1. Považujú tento výrobok alebo službu za novú a neznámu všetci, niektorí alebo žiadni z Vašich potenciálnych zákazníkov?

	Frequency	Percent
Všetci	20	7,3
Niektorí	53	19,4
Žiadni to nepovažujú za nové a neznáme	196	71,8
Neviem	4	1,5
Total	273	100,0



20. O3A. Očakávate Vy sám alebo s niekým iným, začatie nového podnikania, vrátane akéhokoľvek samozamestnávania, v nasledujúcich troch rokoch?

Takmer jedna štvrtina (23,4 %) respondentov v prieskume vyjadrila názor, že v nasledujúcich troch rokoch začne samostatne alebo s niekým iným nové podnikanie, vrátane akéhokoľvek samozamestnávania. 71,8 % oslovených respondentov sa vyjadrilo, že v najbližších troch rokoch neplánujú začať nové podnikanie. 4,9 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.20: O3A. Očakávate Vy sám alebo s niekým iným, začatie nového podnikania, vrátane akéhokoľvek samozamestnávania, v nasledujúcich troch rokoch?

	Frequency	Percent
Áno	467	23,4
Nie	1435	71,8
Neviem	98	4,9
Total	2000	100,0

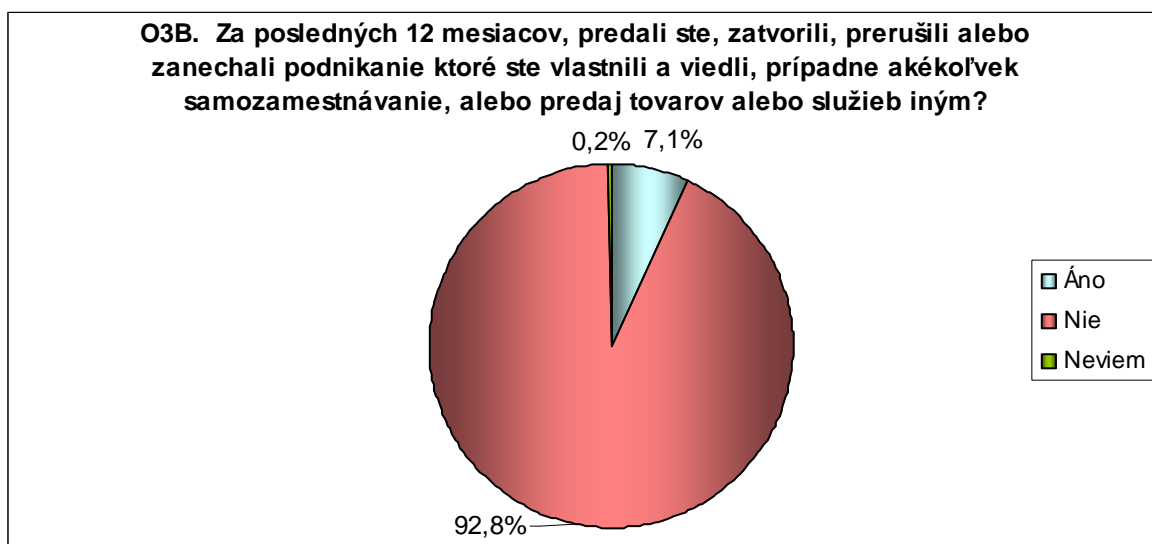


21. O3B. Za posledných 12 mesiacov, predali ste, zatvorili, prerušili alebo zanechali podnikanie ktoré ste vlastnili a viedli, prípadne akékoľvek samozamestnávanie, alebo predaj tovarov alebo služieb iným?

Viac ako 7 % oslovených respondentov uviedlo, že v priebehu posledných predchádzajúcich 12 mesiacov predali, zatvorili, prerušili alebo zanechali podnikanie ktoré vlastnili a viedli, prípadne akékoľvek samozamestnávanie, alebo predaj tovarov alebo služieb iným. Opačný názor v prieskume vyjadrilo 92,8 % respondentov. 0,2 % respondentov na uvedenú otázku nevedelo odpovedať.

Tabuľka č.21: O3B. Za posledných 12 mesiacov, predali ste, zatvorili, prerušili alebo zanechali podnikanie ktoré ste vlastnili a viedli, prípadne akékoľvek samozamestnávanie, alebo predaj tovarov alebo služieb iným?

	Frequency	Percent
Áno	141	7,1
Nie	1856	92,8
Neviem	3	0,2
Total	2000	100

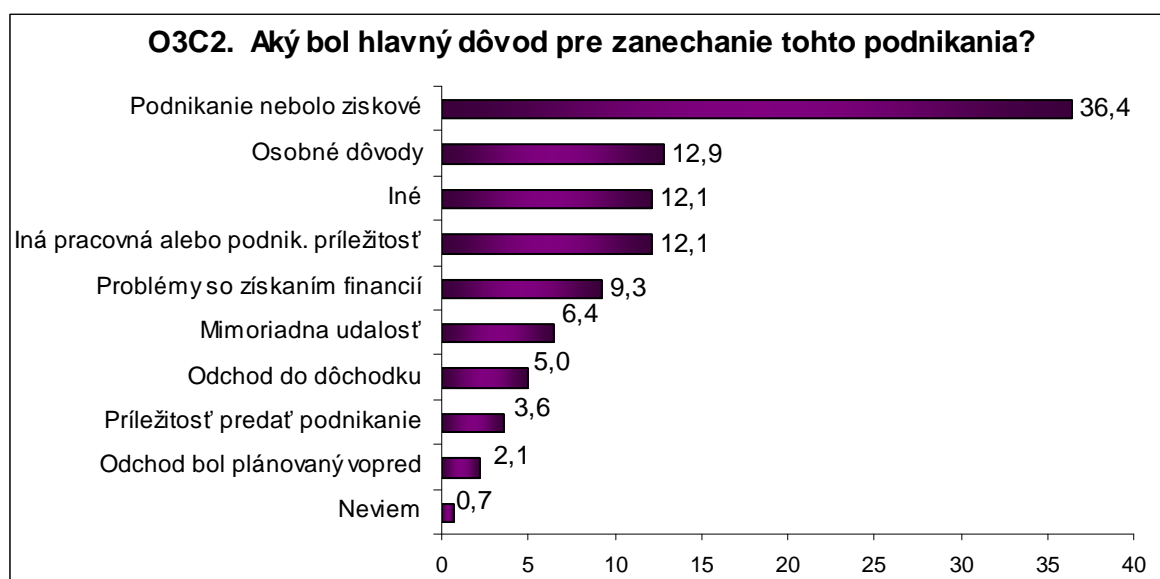


22. O3C2. Aký bol hlavný dôvod pre zanechanie tohto podnikania?

Viac ako jedna tretina (36,4 %) oslovených respondentov uviedla, že zanechali podnikanie pretože nebolo ziskové, 12,9 % respondentov zanechalo podnikanie z osobných dôvodov a 12,1 % respondentov zanechalo podnikanie kvôli inej pracovnej alebo podnikateľskej príležitosti. Takmer každý desiaty respondent zanechal podnikanie z dôvodu problematickeho získavania financií.

Tabuľka č.22: O3C2. Aký bol hlavný dôvod pre zanechanie tohto podnikania?

	Frequency	Percent
Príležitosť predat' podnikanie	5	3,6
Podnikanie nebolo ziskové	51	36,4
Problémy so získaním financií	13	9,3
Iná pracovná alebo podnikateľská príležitosť	17	12,1
Odchod bol plánovaný vopred	3	2,1
Odchod do dôchodku	7	5,0
Osobné dôvody	18	12,9
Mimoriadna udalosť	9	6,4
Iné	17	12,1
Neviem	1	0,7
Total	140	100,0

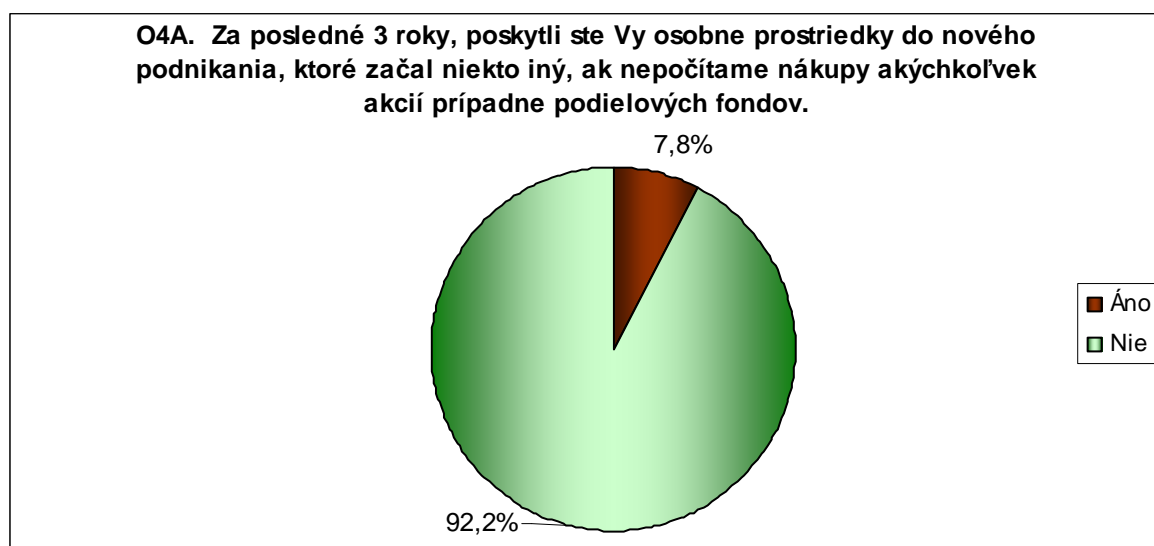


23. O4A. Za posledné 3 roky, poskytli ste Vy osobne prostriedky do nového podnikania, ktoré začal niekto iný, ak nepočítame nákupy akýchkoľvek akcií prípadne podielových fondov

7,8 % respondentov zúčastnených v prieskume deklarovalo, že za posledné 3 roky poskytli prostriedky do nového podnikania, ktoré začal niekto iný. Opačný názor v prieskume vyjadrilo 92,2 % respondentov, ktorí v posledných 3 rokoch neposkytli prostriedky do nového podnikania, ktoré začal niekto iný.

Tabuľka č.23: O4A. Za posledné 3 roky, poskytli ste Vy osobne prostriedky do nového podnikania, ktoré začal niekto iný, ak nepočítame nákupy akýchkoľvek akcií prípadne podielových fondov

	Frequency	Percent
Áno	156	7,8
Nie	1844	92,2
Total	2000	100,0



Záver

- viac ako polovica (51,0 %) respondentov prieskumu uviedla, že nepoznajú osobne nikoho, kto začal podnikat' v posledných 2 rokoch
- viac ako dve tretiny (66,9 %) opýtaných zastáva názor, že v oblasti v ktorej žijú nebudú v nasledujúcich šiestich mesiacoch dobré príležitosti pre začatie podnikania.
- väčšina (51,8 %) respondentov sa vyjadrila, že disponujú dostatočnými vedomosťami, zručnosťami a skúsenosťami pre začatie podnikania.
- takmer tri štvrtiny (73,0 %) opýtaných sa stotožnilo s názorom, že na Slovensku by väčšina ľudí uprednostnila, aby mal každý rovnakú životnú úroveň.
- viac ako polovica (51,6 %) respondentov deklarovala názor, že na Slovensku väčšina ľudí považuje začatie nového podnikania za vhodnú voľbu kariéry.
- 60,6 % účastníkov prieskumu vyjadrilo presvedčenie, že na Slovensku sú tí, ktorí boli úspešní pri začatí nového podnikania uznávaní a rešpektovaní.
- 18,8 % respondentov uviedlo, že sa v súčasnosti pokúšajú sami, alebo s niekým iným začať podnikat', resp. hľadajú možnosti samozamestnania. Takmer desatina (9,3 %) oslovených sa pokúša v súčasnosti samostatne, alebo s niekým iným, začať nové podnikanie alebo novú podnikateľskú činnosť pre svojho zamestnávateľa ako súčasť ich bežnej práce.
- aktuálnu účasť v podnikaní potvrdila takmer štvrtina (23,6 %) respondentov. Z nich viac ako polovica (52,5%) deklarovala že je výlučným vlastníkom tohto podnikania.
- viac ako dve tretiny (68,3 %) respondentov urobilo za posledných dvanásť mesiacov nejaké kroky, aby mohli začať nové podnikanie. Takmer jedna štvrtina (23,4 %) respondentov plánuje začať v nasledujúcich troch rokoch nové podnikanie, resp. formu samozamestnania.

- prevláda silná orientácia na domáci trh, takmer dve tretiny (60,4 %) účastníkov počíta vo svojom podnikaní s podielom zahraničných zákazníkov len do 10%.
- takmer 15 % účastníkov prädpokladá zamestnať v horizonte 5 rokov 10 zamestnancov, pričom viac ako 8 % plánuje zamestnať až 20 zamestnancov.
- najčastejším dôvodom (31,8 % odpovedí) pre vstup do podnikania je využitie podnikateľskej príležitosti. Rozhodujúcim motívom (50 % odpovedí) pre využitie podnikateľskej príležitosti je väčšia nezávislosť.
- až 71,8 % respondentov odpovedalo, že výrobok alebo služba ktoré poskytujú nie sú považované za nové a neznáme pre žiadnu časť ich zákazníkov.
- viac ako 7 % oslovených respondentov uviedlo, že v priebehu posledných 12 mesiacov predali, zatvorili, prerušili alebo zanechali podnikanie ktoré vlastnili a viedli. Hlavným dôvodom (36,4 %) pre zanechanie podnikania bola nedostatočná ziskovosť.